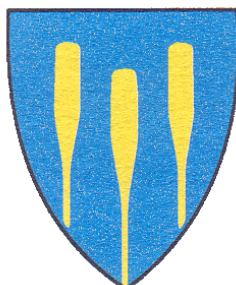

PLANSTRATEGI
FOR
HERØY KOMMUNE
2020 – 2024

Forslag

Behandling		
Utvalg	Dato	Saksnr.
Formannskapet		
Formannskapet		
Kommunestyret		

Innholdsfortegnelse

1.	Formålet med Kommunal Planstrategi	2
2.	Overordnede Retningslinjer for planlegging	2
a.	FNs Bærekraftmål.....	3
b.	Nasjonale Forventninger.....	3
c.	Regionale Forventninger	3
3.	Kommunens Plansystem.....	4
4.	Utviklingstrekk og utfordringer.....	6
a.	Herøy kommune som samfunnsutvikler.....	6
b.	Herøy kommune som tjenesteyter	8
c.	Herøy kommune som organisasjon	9
5.	Kommuneplanen.....	11
a.	Planstrategiens rolle ift Kommuneplanen.....	11
b.	Gjeldende Kommuneplan for Herøy	11
c.	Status Kommuneplanens Samfunnsdel	12
e.	Revisjonsbehov.....	13
i.	Kommuneplanens Samfunnsdel	13
ii.	Kommuneplanens Arealdel:	13
6.	Prioriterte planer	13

HERØY KOMMUNE

PLANSTRATEGI 2020 – 2024

1. Formålet med Kommunal Planstrategi

Plan og Bygningsloven §10-1, 1. ledd sier følgende:

- «Kommunestyret skal minst én gang i hver valgperiode, og senest innen ett år etter konstituering, utarbeide og vedta en kommunal planstrategi. Planstrategien bør omfatte en drøfting av kommunens strategiske valg knyttet til samfunnsutvikling, herunder langsiktig arealbruk, miljøutfordringer, sektorenes virksomhet og en vurdering av kommunens planbehov i valgperioden.»

Planstrategien er et verktøy som kommunens politikere kan bruke til å fastsette hvilke planoppgaver kommunen burde prioritere i 4-årsperioden. Den er med andre ord ikke en plan i seg selv, så selve innholdet i planene som omtales vil måtte fastsettes i de respektive planprosessene som følger.

2. Overordnede Retningslinjer for planlegging

a. FNs Bærekraftsmål

FNs bærekraftsmål ble vedtatt i 2015. Norge er gjennom sin tilslutning til disse forpliktet til å legge til rette for at målene oppnås innen 2030. Herøy kommunes planarbeid er intet unntak, og følgelig legger bærekraftmålene rammer for arbeidet. Spesielt må Kommuneplanen vise hvordan Herøy kommune tenker å bidra til å målene skal oppnås over tid. Man finner mer om disse på [Regjeringens temaside](#).

Figur 1: FNs Bærekraftsmål - Regjeringen.no

b. Nasjonale Forventninger

Regjeringen legger hvert fjerde år fram nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging for å fremme en bærekraftig utvikling i hele landet. De nasjonale forventningene skal følges opp i fylkeskommunenes og kommunenes arbeid med planstrategier og planer, og legges til grunn for statlige myndigheters medvirkning i planleggingen.

Ved sist revidering i mai 2019, la Regjeringen, i tillegg til å vektlegge FNs bærekraftsmål, også vekt på følgende utfordringer i årene som kommer:

- Å skape et bærekraftig velferdssamfunn
- Å skape et økologisk bærekraftig samfunn gjennom blant annet en offensiv klimapolitikk og en forsvarlig ressursforvaltning
- Å skape et sosialt bærekraftig samfunn
- Å skape et trygt samfunn for alle

Man finner mer om nasjonale forventninger til kommunal planlegging, samt direkte linker til dokumentet selv på [Regjeringens temaside](#).

c. Regionale Forventninger

Planstrategi for Nordland 2016-2020

Plan og Bygningsloven §7-2, 2. ledd sier følgende:

- «Statlige og regionale organer og kommunene skal legge den regionale planstrategien til grunn for det videre planarbeidet i regionen.»

Regional planstrategi for Nordland 2016-2020 ble vedtatt av fylkestinget 25.04.2016. Man finner mer om planstrategien på [Fylkeskommunens temaside](#).

Fylkesplan for Nordland 2013-2025

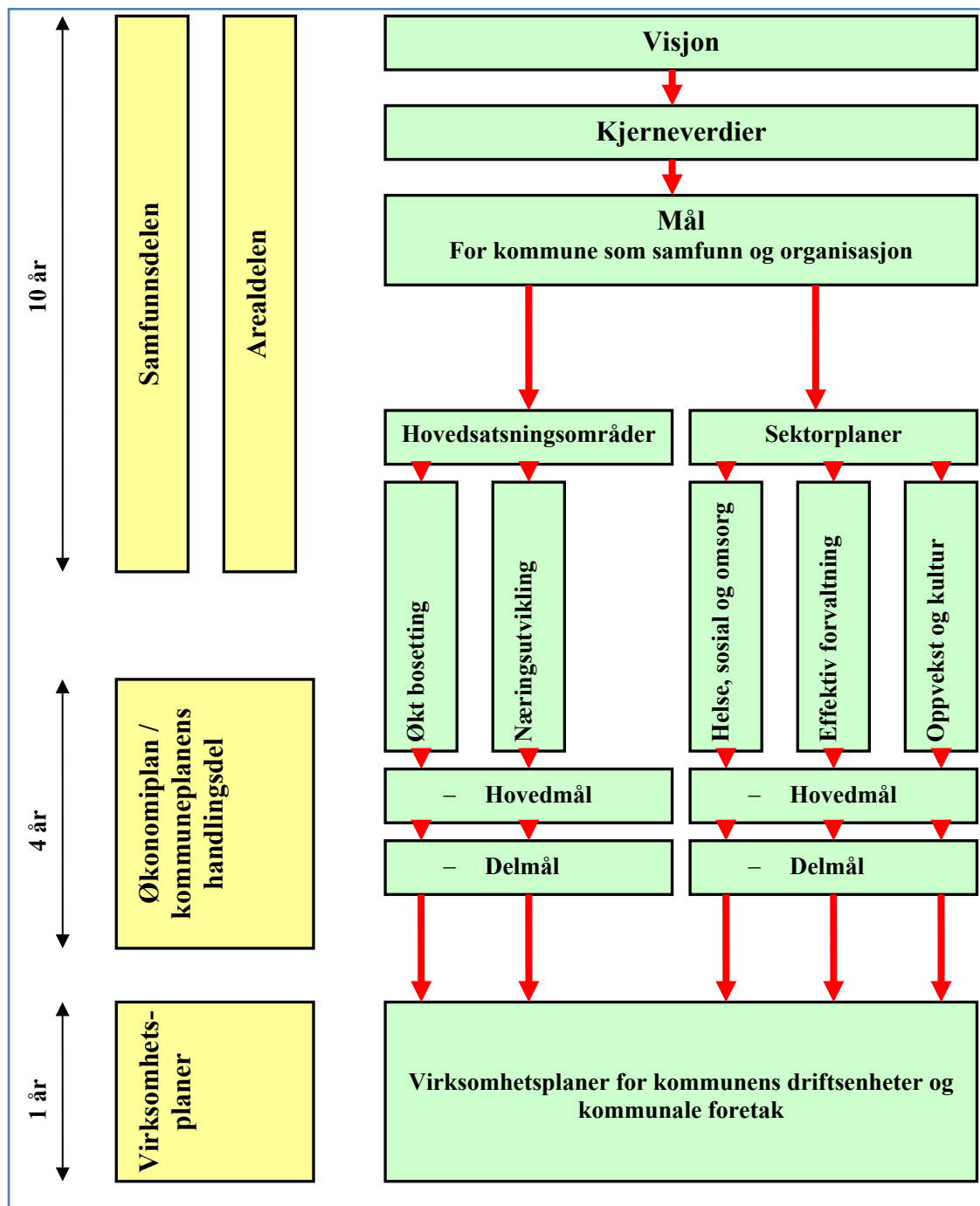
Fylkesplanen for Nordland 2013-2025 ble vedtatt av fylkestinget 27.02.13. Fylkesplanen er en plan for den helhetlige utviklingen i fylket. De tre målområdene planen legger til grunn er:

- Livskvalitet
- Livskraftige lokalsamfunn og regioner
- Verdiskaping og kompetanse

Man finner mer om planen på [Fylkeskommunens temaside](#).

3. Kommunens Plansystem

Det er svært viktig å drive aktiv planlegging for å sikre en målrettet utvikling av Herøy som lokalsamfunn og kommune. Kommunens plansystem er grovt sett organisert på følgende vis:

Figur 2: Herøy Kommunes Plansystem

Planleggingen skal være behovsstyrt, strategisk og skal ikke gjøres mer omfattende enn nødvendig.

Planer skal utformes med tydelig og kortfattet innhold og ha en tydelig strategisk retning. Planene skal være realistisk i forhold til forventet utvikling og de ressurser som er tilgjengelig. Alle mål skal være konkrete og målbare. Tiltak skal også være konkrete og det

skal fastlegges framdriftsplan og utpekes hvem som er ansvarlig for gjennomføring. Alle planer skal ha en handlingsdel som er direkte overførbar til økonomiplanen.

Kommunestyret skal holdes orientert om framdriften av planer og tiltak gjennom rapportering i tertialrapporter og årsrapporter.

Språket i planene skal være enkelt slik at planinnholdet blir lett tilgjengelig og forståelig.

4. Utviklingstrekk og utfordringer

a. Herøy kommune som samfunnsutvikler

Lokal samfunnsutvikling handler om å utvikle kommunen som et sted å bo, og legge til rette for arbeidsliv og fritid. I arbeidet med samfunnsutvikling retter kommunen fokuset mot den samlede utviklingen av lokalsamfunnet og våre innbyggers kollektive behov.

Næringsutvikling og infrastruktur

Herøy kommune har et næringsliv med stor variasjon (på 104. plass i næringsvariasjon i NHOs kommune-NM 2019), og som bidrar til høy privat sysselsetting i kommunen (75 % sysselsatte i privat sektor og offentlige foretak som andel av totalt sysselsatte i 2019 – Kommune-NM).

Sjørelaterte næringer er livsnerven i Herøysamfunnet, og kommunen har vært initiativtaker og investor i oppbyggingen av Herøy marine næringspark, der kommunen har langsiktige investeringer i infrastruktur for rundt 100 mill kroner. Herøy kommune har bygget ut fibernett/trådløst bredbånd, som dekker store deler av kommunen. God kapasitet på netjtjenester er en forutsetning i dag for at en rekke næringer.

Miljø og klima

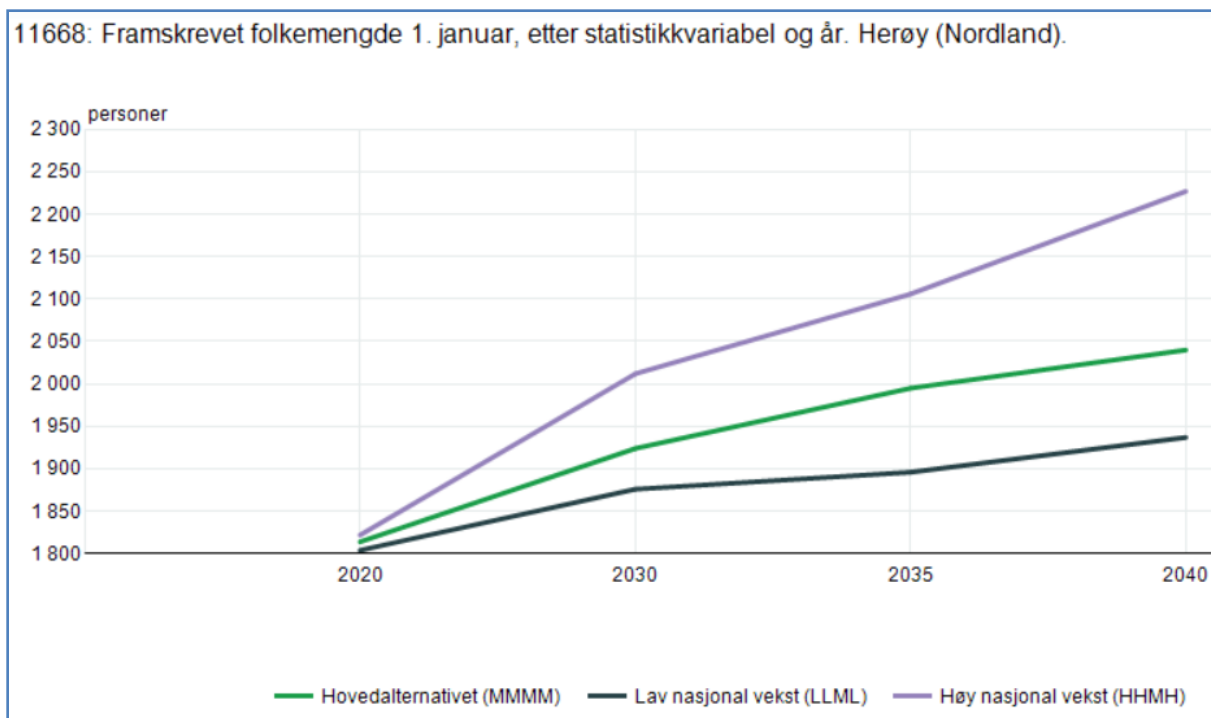
Klimaendringer er en av vår tids store trusler, og det er stort engasjement rundt klima- og miljøspørsmål både globalt, nasjonalt og lokalt. Klima er særskilt nevnt i plan- og bygningsloven, og kommunen er således forpliktet til å ta klimahensyn i sin planlegging. Det blir viktig framover å legge til rette for økt verdiskapning og næringsutvikling, og innovasjon og vekst i nye og grønne næringer. I dette arbeidet har kommunene en sentral rolle som utviklingsaktør og planmyndighet. Plastforurensing i havet og trafikkforurensing er eksempler på miljøutfordringer som berører kommunens innbyggere.

Befolkningsutvikling og attraktivitet

Herøy kommune har siden 2010, hatt befolkningsvekst, og befolkningsframskrivingene til SSB antyder at folketallet skal øke videre mot 2 040 innbyggere i år 2040.

Befolkningsveksten så langt skyldes ene og alene tilflytting av arbeidsinnvandrere og bosetting av flyktninger. Herøy kommune må utvikle nye strategier hvis vi skal klare å øke folketallet videre.

Det foregår et generasjonsskifte i kommunen i løpet av de neste 10 årene, som fører til at kommunen må rekruttere til en rekke kompetansstillinger, slik som sykepleiere, lærere og ingeniører. Det vil derfor være viktig for kommunen å tilrettelegge for videre utvikling av næringslivet, og tilrettelegge for barnefamilier og yngre innbyggere, gjennom å styrke og markedsføre kommunens fortrinn.

Figur 3: Kilde: SSB

Kultur, frivillighet og fritidsaktiviteter

Kultur, frivillighet og fritidsaktiviteter er av stor betydning for kommunens attraktivitet og bomiljø. Kultur, idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv har stor egenverdi for den enkelte innbygger, og frivillig sektor fyller viktige roller både for samfunnet og enkeltpersoner. Arbeidet som legges ned av frivillige lag og foreninger er viktig for ivaretagelsen av et godt kultur- og fritidstilbud, som igjen bidrar til god folkehelse og lokal samfunnsutvikling.

Reiseliv

Ytre Helgeland er en reiselivsdestinasjon med stort potensiale, og utviklingen av et bærekraftig reiseliv vil kunne være med på å opprettholde og videreutvikle lokalsamfunnet. I 2020 er det 597 fritidsboliger i kommunen. I tillegg er det en rekke reiselivsbedrifter. Det er et stort potensiale for å kunne øke den turistbaserte næringen, og reiseliv og turisme kan være en viktig vekstnæring for kommunen framover.

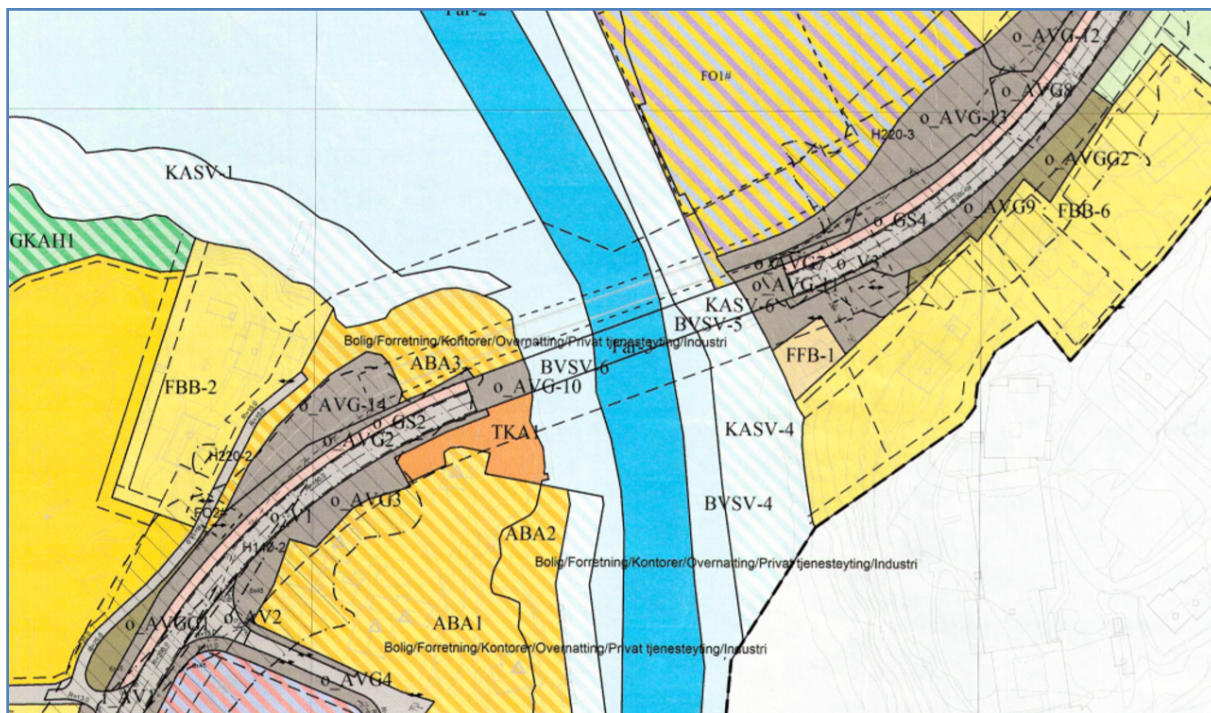
Samfunnssikkerhet og beredskap

Kommunen må være forberedt på å håndtere uønskede hendelser. Gjennom lovverket er kommunen pålagt å utarbeide en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse som skal legges til grunn for kommunens arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap. Gode og trygge lokalsamfunn og oppvekstmiljø er viktig for våre innbyggere, og kommunen er forberedt til å håndtere uønskede hendelser og trusler som samfunnet kan bli utsatt for. Samfunns- og risikoendringer medfører nye beredskapsutfordringer som stiller strengere krav til samarbeid, samordning, og ressursutnyttelse.

Infrastruktur og trafikksikkerhet

Infrastruktur er den underliggende strukturen som trengs for å få samfunnet til å fungere effektivt. Dette innebærer blant annet veier, havn og kaianlegg, telekommunikasjon, bygg, vann- og avløpsnett. God infrastruktur er viktig både for bosetting og næringsliv, og den digitale utviklingen fordrer også at kommunene har fokus på utbygging og forbedring av den

digitale infrastrukturen. Herøy kommune har jobbet strategisk med dette og fått på plass stamfiber gjennom store deler av kommunen, og fibertilkobling til alle kommunale bygg. De største infrastrukturutfordringene i kommunen i dag er Herøysundet bru og sårbarheten til samferdselstilbudet i kommunen. En fastlandsforbindelse mellom Herøy/Dønna og Alstahaug ville fjerne en sentral flaskehals for videre utvikling av havbruksnæringen på Ytre Helgeland, og ha stor betydning for bosetting og næringsutvikling i hele Helgelandregionen.

Figur 4: Utsnitt «Detaljreguleringsplan for ny Herøysundet bru»

Kommunen har de siste to årene jobbet med hovedplaner for både vann og avløp. Spesielt på avløpssiden har kommunen noen utfordringer som må løses de kommende årene.

b. Herøy kommune som tjenesteyter

Som tjenesteyter skal Herøy kommune legge til rette for et tjenestetilbud som tilfredsstillende innbyggernes behov. Tjenestene skal være forsvarlige i henhold til lover og forskrifter, og løses innenfor kommunens vedtatte økonomiske handlingsrom.

Endring og utvikling av kommunens tjenester

Kommunen må tilpasse seg endringene i demografien og befolkningssammensetningen, og dette får konsekvenser for kommunens planlegging og prioriteringer fremover. Omprioriteringer av ressurser, strukturelle endringer, innovativ oppgaveløsning ved bruk av ny teknologi, og digitalisering av tjenester er strategier for å imøtekomme disse utfordringene.

Tjenestekvalitet

Herøy kommune har i dag et godt tjenestetilbud, og vi leverer gode tjenester til våre innbyggere. Endringer i befolkningssammensetningen, forventninger og krav fra kommunens innbyggere, og statlige krav og føringer, vil imidlertid stille nye krav til kommunens prioriteringer, og nivået på tjenestene framover. For å kunne utvikle gode tjenester for innbyggerne må det etableres gode samarbeidsformer på tvers av fagområder, og på tvers av kommuner.

	Hovedalternativet (MMMM)				
	2020	2025	2030	2035	2040
1818 Herøy (Nordland)					
0-19 år	390	420	429	443	453
20-64 år	1 021	1 000	997	1 019	1 061
65 år eller eldre	403	454	498	533	526

Figur 5: Befolkningsframskriving etter alder, SSB.

Levekår

Innbyggernes fremtidige behov for kommunale tjenester kan avhenge av en rekke innsatsfaktorer som starter allerede tidlig i livet. Det er viktig med god oppfølging i barnehage og skole, hindre frafall i videregående skole, og ha fokus på forebyggende og helsefremmende arbeid. Gode levevilkår er viktig for den enkelte for å føle seg som en positiv bidragsyter i samfunnet. For kommunen er det viktig å legge til rette for gode levevilkår, da dette kan bidra til å få flere ut i arbeid, samt øke kommunens attraktivitet.

c. Herøy kommune som organisasjon

Herøy kommune som organisasjon må utvikle seg i takt med endringene i samfunnet og tilpasse seg skiftende rammebetingelser og forutsetninger for å kunne levere gode tjenester, og å legge til rette for videre utvikling av samfunnet. En forutsetning for at kommunen skal kunne møte de krav og utfordringer som til enhver tid stilles, både fra sentrale myndigheter og innbyggere, er at kommunens organisasjon er velfungerende og har evne til fornying og problemløsning.

Helsefremmende og inkluderende arbeidsplass

Avtalen om et inkluderende arbeidsliv (IA-avtalen) skal legge til rette for et mer inkluderende arbeidsliv til beste for den enkelte arbeidstaker, arbeidsplass og for samfunnet. Herøy kommune har vært en IA-bedrift siden 2003. Målsettingene med IA-arbeidet er å forebygge og redusere sykefraværet, styrke jobbnærværet og bedre arbeidsmiljøet, samt hindre utstøting og frafall fra arbeidslivet. Det er viktig for Herøy kommune å fortsette arbeidet for å nå målsettingene i IA-avtalen. Høyt sykefravær er en stor utfordring som påvirker kontinuitet og kvalitet på tjenestene, og som også kan føre til arbeidsmiljømessige utfordringer. Det å arbeide forebyggende med jobbnærvær og medarbeiderskap er viktig. I de siste årene har sykefraværet variert fra 11,1 % til 5,0 %. Resultatet for 2019 var 5,0 %. I kommende økonomiplanperiode vil det arbeides for å holde sykefraværet stabilt eller lavere enn 6,0 %.

Samarbeid og medbestemmelse

Godt samarbeid mellom arbeidsgiver, ansatte og deres organisasjoner er en forutsetning for at kommunen skal kunne levere tjenester av høy kvalitet, skape trygge arbeidsplasser med meningsfylt arbeid og et godt arbeidsmiljø. Kommunesektoren er i stadig endring, og innbyggerne og brukerne har økende forventninger til tjenestene.

Strategisk rekruttering og kompetanseutvikling

Herøy kommune står ovenfor et generasjonsskifte, samtidig som det kommer stadig flere statlige krav til bemanning og kompetanse i kommunal sektor. I tillegg vil det frem til 2050 være færre unge å rekruttere. Disse endringene krever at kommunen arbeider målrettet og planmessig med rekruttering og kompetanseutvikling, samt har evne til nytenkning og

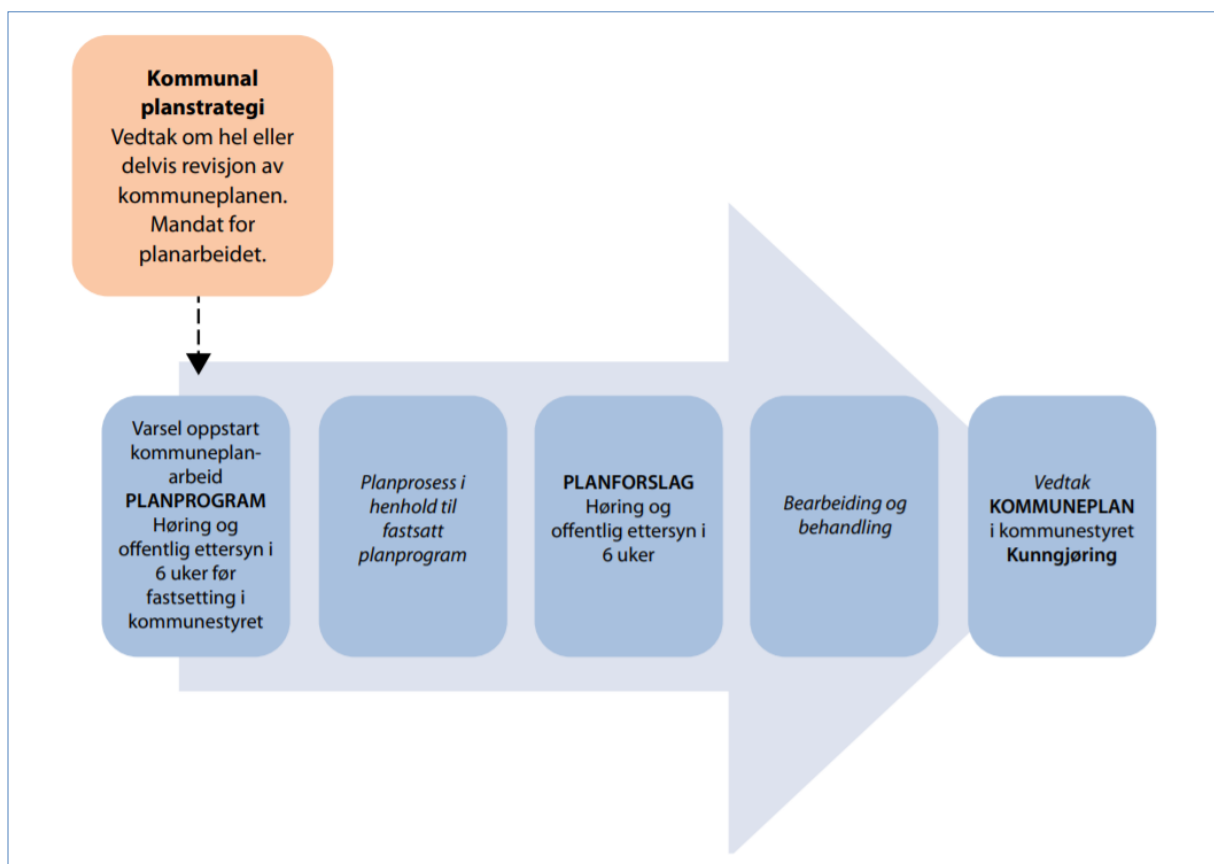
interkommunale samarbeid om tjenester inne fagfeltene økonomi, IKT, barnevern, PP-tjeneste, kompetanseheving (RKK), landbruk og veterinærtjenester.

5. Kommuneplanen

Plan og Bygningsloven §10-1, 3. ledd sier følgende:

- «Ved behandlingen skal kommunestyret ta stilling til om gjeldende kommuneplan eller deler av denne skal revideres, eller om planen skal videreføres uten endringer.»

a. Planstrategiens rolle ift Kommuneplanen

Figur 7: Fra veileder T-1494

Som figuren viser er ikke planstrategien en del av Kommuneplanen eller en plan i seg selv, men et dokument som gir mandat til å starte opp eventuelt arbeid med revisjon eller utarbeidelse av Kommuneplanen. Innholdet i planene skal med andre ord ikke avklares i arbeidet med Planstrategien.

b. Gjeldende Kommuneplan for Herøy

Gjeldende kommuneplan ble vedtatt i kommunestyret 18.03.2014. Den vedtatte kommuneplanen omfatter:

Kommunal planstrategi for Herøy kommune (2020 – 2024)

1. Samfunnsdelen som består av kommunedelplaner for hovedsatsingsområdene ”Økt bosetting” og ”Næringsutvikling” samt sektorplanene ”Helse, sosial og omsorg”, ”Effektiv forvaltning” og ”Oppvekst og kultur”.
2. Arealdelen består av arealplan fra 2014 for de sentrale områdene av kommunen. Resten av kommunen har en arealplan fra 2000.

Kommunestyret har besluttet at kommuneplanen skal være strategisk innrettet og utvikling/styring av planarbeidet skal utføres av plangrupper oppnevnt og utgått av kommunestyret.

I møte 17.12.2019, sak 54/19, fattet Kommunestyret vedtak om å opprette følgende plangrupper:

- «**Kommunedelplan for næring og samfunnsutvikling**»
- «**Sektorplaner**»

I samme møte, sak 55/19, fattet Kommunestyret vedtak om å opprette Teknisk Hovedutvalg og fastsatte at dette utvalget skulle fungere som styringsgruppe for Arealdelen.

Plan og Bygningsloven §10-1, 3. ledd sier følgende:

- *«Ved behandlingen skal kommunestyret ta stilling til om gjeldende kommuneplan eller deler av denne skal revideres, eller om planen skal videreføres uten endringer. Kommunestyret kan herunder ta stilling til om det er behov for å igangsette arbeid med nye arealplaner i valgperioden, eller om gjeldende planer bør revideres eller oppheves.»*

c. Status Kommuneplanens Samfunnsdel

Det har blitt tatt initiativ til å iverksette revisjon av Samfunnsdelen, senest i vedtak fattet 19.06.2018, i sak 13/18, men det er ikke utført arbeid knyttet til innhold i ny plan.

d. Status Kommuneplanens Arealdel

Formannskapet fattet i møte 19.05.2015, i sak 58/15 vedtak om oppstart av revisjon av Kommuneplanens arealdel. Påfølgende prosess har foregått slik:

Dato	Hendelse	Merknad
19.5.15	Vedtak i Formannskapet om oppstart av arealplanarbeid.	Sak 58/15
9.6.15	Vedtak i Formannskapet om å igangsette revisjon av kommuneplanens arealdel	Sak 68/15
10.6.15	Varsel om oppstart revisjon av kommuneplanens arealdel	
24.6.15 – 7.8.15	Høring og offentlig ettersyn	
22.11.16	Vedtak i Formannskapet om å fastsette planprogram.	Sak 123/16.

Dato	Hendelse	Merknad
07.08.15 – sep.2018.	Etter utløp av høringsfrist sommeren 2015 ble det registrert en rekke nye innspill. Arealplanutvalget virker å ha bestemt at disse også skulle behandles og innarbeides. Stopp for innspill ble satt september 2018.	
06.12.2018	Oppstartsmøte med foretak innleid for å lage plankart.	
14.05.2019	Vedtak i Formannskapet om å legge forslag til arealdel ut til offentlig ettersyn.	Sak 30/19
27.11.2019	Vedtak i Formannskapet om å utsette saken og sende den til Teknisk Hovedutvalg for vurdering før videre behandling.	Sak 100/19
04.02.2020 - xx	Teknisk Hovedutvalg har påbegynt oppdraget fra Formannskapet.	

e. Revisjonsbehov

i. Kommuneplanens Samfunnsdel

Kommuneplanens samfunnsdel er utdatert og burde revideres i sin helhet.

ii. Kommuneplanens Arealdel:

Kommuneplanens arealdel er under revisjon og arbeidet forventes avsluttet snarlig. Hva enn resultat av dette arbeidet blir, bør man iverksette revisjon umiddelbart etter dette. Slik sikrer man at dagens politiske ledelse gis anledning til å sette sine politiske ideer ut i live, samt normaliserer at Kommuneplanens arealdel revideres i hver 4.årsperiode.

6. Prioriterte planer

Kommunens planer skal revideres etter følgende tidsplan:

Planens navn	Vedtatt år	Vedtak eller hovedrevisjon				Planansvarlig
		2020	2021	2022	2023	
Kommuneplanens Samfunnsdel (2012-2024)	2014	X	X	X		Ordfører/Rådmannen
<i>Sektorplan for helse, sosial og omsorg (2012-2015)*</i>	2011		X	X		Utvalgsleder/ Kommunalsjef HOI
<i>Sektorplan for oppvekst og kultur (2012-2015)*</i>	2014		X	X		Utvalgsleder/ Kommunalsjef OK
<i>Kommunedelplan for næringsutvikling (2012-2015) *</i>	2014		X	X		Utvalgsleder/ Rådmannen
<i>Kommunedelplan for økt bosetting (2012-2015) *</i>	2014		X	X		Utvalgsleder/ Rådmannen
<i>Sektorplan for effektiv forvaltning</i>	2014		X	X		Utvalgsleder/

Kommunal planstrategi for Herøy kommune (2020 – 2024)

(2012-2015)*						Rådmannen
* Delplanene til Kommuneplanen omstruktureres ifm med Kommuneplanarbeidet.						
Kommuneplanens Arealdel (2012-2024)	2014	X	X	X		Ordfører/Rådmannen
Overordnet Beredskapsplan	2019				X	Rådmannen/ Kommunalsjef MK
<i>Plan for Krisekommunikasjon</i>	2018			X		Rådmannen
<i>Plan for Evakuering</i>	2018				X	Kommunalsjef MK
<i>Plan for Pårørendesenter</i>	2018				X	Kommunalsjef HOI
<i>Beredskapsplan for akutt forurensing (2006-2013)</i>	2006		X			Kommunalsjef MK
<i>Beredskapsplan Vannforsyning</i>	2009		X			Kommunalsjef MK
<i>Smittevernplan (2009-2013)</i>	2009			X		Kommunalsjef HOI
<i>Plan for helsemessig og sosial beredskap (2009-2013)</i>	2009		X			Kommunalsjef HOI
<i>Plan for omsorgsarbeid i forbindelse med ulykker/kriser (2009-2013)</i>	2009		X			Kommunalsjef HOI
<i>Beredskapsplan Pandemisk Influenza</i>	2009			X		Kommuneoverlege
<i>Smittevernplan</i>	2009		X			Kommuneoverlege
Kystplan Helgeland - Herøy	2019					Kommunalsjef MK
Arkivplan	2013			X		Rådmannen
Strategisk kompetanseplan (2013 – 2016)	2013	X				Kommunalsjef OK
Kommunedelplan for Idrett og Fysisk Aktivitet (2014-2016)	2015	X				Kommunalsjef OK
Energi- og klimaplan (2011 - 2014)	2011		X			Kommunalsjef MK
Hovedplan Vann (2019-2029)	2019					Kommunalsjef MK
Hovedplan Avløp (2020-2030)	NY	X				Kommunalsjef MK
Fag- og timefordelingsplan i skolene i Herøy	2008	X				Kommunalsjef OK
Rusmiddelpolitisk handlingsplan (2012 – 2015)	2012				X	Kommunalsjef HOI
Alkoholpolitiske Retningslinjer	2016	X				Kommunalsjef HOI
Interkommunal Handlingsplan mot vold i nære relasjoner	NY	X				Kommunalsjef HOI
Boligsosial handlingsplan	2002		X			Kommunalsjef HOI/ Kommunalsjef MK
Kulturvernplan (2009-2013)	2009				X	Kommunalsjef OK
Trafikksikkerhetsplan	NY		X			Kommunalsjef MK
Etiske Retningslinjer	NY	X				Rådmannen
Hovedplan vei	NY		X			Kommunalsjef MK
Reguleringsplaner						

Kommunal planstrategi for Herøy kommune (2020 – 2024)

Herøy Maritime Næringspark	2009	X	X			Kommunalsjef MK
Silvalen Sentrumsplan	NY		X	X		Kommunalsjef MK
<i>Ytterligere behov for revisjon av eller etablering av reguleringsplaner avklares fortløpende.</i>						